

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง “The Essential Blocks for Daily Clinical Practice”
ครั้งที่ 2

ณ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

*****

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยแนวทางดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดในปัจจุบัน นอกจากคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยของผู้ป่วยแล้ว ยังมุ่งเน้นส่งเสริมการฟื้นตัวหลังผ่าตัด (Enhance Recovery After Surgery) เพื่อให้ผู้ป่วยกลับสู่ภาวะปกติให้เร็วที่สุด ลดระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล ซึ่งการให้ยาระงับความรู้สึกและการระงับปวดหลังผ่าตัดเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการฟื้นตัวหลังผ่าตัด โดยเทคนิคการให้ยาระงับความรู้สึกเฉพาะส่วน (Regional Anesthesia) หรือการสกัดกั้นเส้นประสาทส่วนปลาย (Peripheral Nerve Blocks) เป็นวิธีที่สามารถใช้ร่วมในการรักษาความปวดแบบผสมผสาน (Multimodal analgesia) ทำให้ควบคุมความปวดระหว่างและหลังผ่าตัด (Perioperative analgesia) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดผลข้างเคียงไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาระงับปวดกลุ่มโอปิออยด์ สามารถลดการตอบสนองของร่างกายต่อความเครียดจากการผ่าตัด (Stress response to surgery) ครอบคลุมระบบหัวใจและหลอดเลือดน้อยกว่าการให้ยาระงับความรู้สึกแบบทั่วตัว (General Anesthesia) และสามารถลดอุบัติการณ์ของภาวะลิ่มเลือดอุดตันหลอดเลือดดำ (Venous thromboembolism)

ทั้งนี้เทคนิคการระงับความรู้สึกเฉพาะส่วน โดยการใช้เครื่องคลื่นเสียงความถี่สูงช่วยนำทาง (Ultrasound-guided regional anesthesia) ได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วและมีการปฏิบัติอย่างแพร่หลาย เป็นที่นิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างไรก็ตามเทคนิคดังกล่าวเป็นเทคนิคที่อาศัยความรู้ความชำนาญ ต้องการระยะเวลาการฝึกฝนเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการเพิ่มความสำเร็จในการทำหัตถการ และลดภาวะแทรกซ้อนจากการทำหัตถการ ทางภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ตระหนักถึงความสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และแนวทางการปฏิบัติการให้ยาระงับความรู้สึกเฉพาะส่วน ให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะหัตถการที่ใช้บ่อยในการทำงานประจำแก่วิสัญญีแพทย์ เพื่อให้วิสัญญีแพทย์ผู้สนใจเข้าใจ และนำไปปฏิบัติดูแลผู้ป่วยได้อย่างปลอดภัยต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรม ได้เรียนรู้หลักการขั้นพื้นฐานในการทำ PNBs
- 2.2 เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรม สามารถทำ PNBs ชนิดฉีดครั้งเดียว (Single injection) ได้ด้วยตนเอง อย่างน้อย 3-5 Cases ต่อผู้เข้าฝึกอบรม 1 ท่าน
- 2.3 เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรม สามารถทำ PNBs แบบ Catheter technique ได้ด้วยตนเองอย่างน้อย 1 ครั้งต่อผู้เข้าฝึกอบรม 1 ท่าน เช่น femoral nerve block
- 2.4 เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรม ได้ฟื้นฟูและเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ ของ PNBs ในแบบของ modern day anesthesia practice เช่นใช้ PNBs ในผู้ป่วย Ambulatory Surgery
- 2.5 เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรม ได้เรียนรู้และเข้าใจการให้ยาชาเฉพาะที่ (Local Anesthetic drugs) สำหรับการทำให้ PNBs อย่างถูกต้องและปลอดภัย

2.6 เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมได้เรียนรู้และเข้าใจ วิธีการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการให้ยาระงับความรู้สึกแบบ PNBs อย่างต่อเนื่องที่หอผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. ตัวชี้วัด

- 3.1 ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 3.2 บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
- 3.3 รายได้จากค่าลงทะเบียนและอื่นๆ

4. เนื้อหาหลักสูตร

การบรรยายทางวิชาการ

1. Neurophysiology of nerve stimulation & basic knowledge of US
2. Regional anesthesia for orthopedic surgeries
  - Upper extremity nerve blocks
    - Interscalene, supraclavicular, infraclavicular, axillary nerve blocks
  - Lower extremity nerve blocks
    - Femoral nerve block, Adductor canal block, Fascia iliaca block, Obturator nerve block
    - Sciatic nerve block
3. Regional anesthesia for abdominal surgeries
  - Transversus abdominis plane block, Quadratus lumborum block, Rectus sheath block
4. Common blocks in pediatric patients
5. Catheter techniques and postoperative pain management

การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

1. Station 1 : Probe-hand skills and equipments
2. Station 2 : Upper extremity sonoanatomy : Interscalene block, supraclavicular, infraclavicular, axillary blocks
3. Station 3 : Lower extremity sonoanatomy : Fascia iliaca block, femoral nerve block, adductor canal block, popliteal sciatic nerve block
4. Station 4 : Truncal sonoanatomy : Rectus sheath block, QL block, Ilioinguinal and iliohypogastric nerve blocks
5. Station 5 : Neuraxial sonoanatomy
6. Station 6 : The water-based spine phantom

5. วิธีดำเนินการ

- 5.1 การบรรยายวิชาการ อภิปราย และซักถาม
- 5.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)
- 5.3 การปฏิบัติงานในห้องผ่าตัดศัลยกรรมกระดูกและข้อ, ห้องผ่าตัดสูติรีเวช, ห้องผ่าตัดศัลยกรรมโรงพยาบาลรามาริบัติ

6. ระยะเวลาดำเนินการ

- 6-10 สิงหาคม 2561
 3-7 กันยายน 2561
 ฝึกอบรมรุ่นละ 1 สัปดาห์ ละ 6 คนต่อรุ่น

7. สถานที่

- ห้องประชุมจิรพันธ์ มัธยมจันทร์ ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ
 ห้องผ่าตัดศัลยกรรมกระดูกและข้อ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ
 ห้องผ่าตัดสูติรีเวช คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ
 ห้องผ่าตัดศัลยกรรม คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ

8. กลุ่มเป้าหมาย

แพทย์ที่จบหลักสูตรวิสัญญีวิทยา

9. คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

วิสัญญีแพทย์ปฏิบัติงานประจำในโรงพยาบาลของภาครัฐหรือเอกชน

10. อัตราค่าลงทะเบียน

- วิสัญญีแพทย์ที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ในโรงพยาบาลของภาครัฐคนละ 18,000 บาทต่อรุ่น
- วิสัญญีแพทย์ที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ในโรงพยาบาลของภาคเอกชนคนละ 25,000 บาทต่อรุ่น

11. ผลที่จะได้รับ

- 11.1 ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถเรียนรู้หลักการขั้นพื้นฐานในการ PNBs
- 11.2 ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถทำ PNBs ชนิดฉีดครั้งเดียว (Single injection) ได้ด้วยตนเอง
- 11.3 ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถทำ PNBs แบบ Catheter technique ได้ด้วยตนเอง
- 11.4 ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ ของ PNBs ในแบบของ modern day anesthesia practice
- 11.5 ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถได้เรียนรู้และเข้าใจรายละเอียดที่ สำหรับการทำให้ PNBs อย่างถูกต้องและปลอดภัย
- 11.6 ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถเรียนรู้และเข้าใจวิธีการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการให้ยาระงับความรู้สึกแบบ PNBs อย่างต่อเนื่องที่ผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

12. การประเมินเมื่อสิ้นสุดการอบรม

12.1 ประเด็นในการประเมิน

- ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรมต่อกระบวนการ ได้แก่
  - การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
  - เนื้อหาของการอบรม
  - เวลาและสถานที่

13. ผู้รับผิดชอบโครงการ

อาจารย์ พญ. วัลภา อานันทสกุล

ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

โทร. 02-2011513, 02-2011523 Fax. 02-2011569

14. ผู้ดูแลการฝึกอบรม

อาจารย์ พญ. วัลภา อานันทสกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ. ชีรวัฒน์ ชลาชีวะ

อาจารย์ นพ. ชุติศักดิ์ ต้นประสิทธิ์

อาจารย์ พญ. ลิษา สังข์คุ้ม

อาจารย์ พญ. อมรรัตน์ ตั้งจิตบำเพ็ญบุญ

อาจารย์ พญ. ศิวพร เต็มพรเลิศ

อาจารย์ พญ. วิชญา ศุภโอภาสพันธุ์

15. หน่วยงานรับผิดชอบการจัดประชุม

งานบริการวิชาการ อาคารวิจัยและสวัสดิการ ชั้น 1 โทร. 02-2011542, 02-2012258 โทรสาร 02-2012607

ผู้ประสานงานในการจัดประชุม

1. นางสาวจินา บุญเลิศกุล
2. นางสาวกัญฐณิ กอดแก้ว
3. นางสาวกรกมล สุนทรพิทักษ์กุล